

Preek over Matteus 28:16-20

- Schildwolde 11 mei 2014
- Kees van Dusseldorp
- Doop

Liturgie:

Votum en groet

Ps.90:1,8 [Triangel 5-8]

Wetslezing

Ps.142:1,4,6 [Triangel 3-4]

Lezen doopformulier 3

Gz.45

Gebed

Lezen: Mat.28:16-20

Ef.1:15-23

Jes.42:1-13

Ps.110:1,2,3,4

Preek: Mat.28:16-20

Ld.296:1,2,3

Gebed

Collecte

Gz.114:1,2,7

Zegen

Gemeente van Christus,

De fiets van je oma. De eiken kast die je opa heeft gemaakt. Degelijk werk. Het slijt nauwelijks. Het gaat jarenlang mee. Misschien beleven jouw kleinkinderen er nog wel plezier aan.

De kleren die je draagt. Je nieuwe smartphone. Ze zijn wel snel verouderd, maar ze gaan als je geluk hebt toch een paar jaar mee. Dan moet je ze vervangen.

De appels uit de winkel. Het pak yoghurt. Er staat een datum op. Ten minste houdbaar tot. En daarna is het vaak wel snel over. En kun je er niets meer mee.

Een ijsje, een concert, een ontmoeting. Je moet er ter plekke van genieten. Want je kunt het niet vasthouden of bewaren. Het is zomaar weer weg.

In welke categorie hoort blijdschap? Of om wat preciezer te zijn: geloofsblijdschap? Enthousiasme voor Christus, vuur van de Geest, liefde voor God? Zijn het momenten? De ervaring van geraakt zijn? Is het de flow van een cursus, of van een projectweek? Houd je het een poosje vast bijvoorbeeld na je openbare geloofsbelijdenis? Of is het een blijvende grondtoon van je leven, die in alle muziek blijft meeklinken? In welke categorie hoort de blijdschap van het geloof, de vreugde in Christus?

In de Bijbel staat dat geloofsblijdschap een eeuwige vreugde is. Maar waarom heeft enthousiasme dan vaak zo'n korte spankracht? Waarom is blijdschap in Christus vaak zo kort houdbaar? Waarom is je ervaring van Gods nabijheid en genade maar zó beperkt, en valt het vaak direct weer in scherven? Drie weken geleden hebben we met elkaar het Paasfeest gevierd. De opstanding van Jezus Christus uit de dood. Weet u het nog? We hebben God ervoor geprezen en ervan samen gezongen. Paasfeest is een blij hoogtepunt in de liturgie van de kerk. Maar drie weken, wat kan er in die tijd veel gebeuren. Persoonlijk in je leven of in het leven van mensen die je lief zijn. Maar ook op je werk, in ons land en in onze wereld. En de blijdschap van Pasen lijkt weer op de achtergrond te raken. Waarom lijkt blijdschap maar zo kort houdbaar?

De blijdschap in de Heer Jezus is bedoeld als grondtoon van je leven. En wij kunnen dat ook goed gebruiken. Dat de blijdschap om de Levende Heer de sfeer wordt waarin je leven zich afspeelt. Dat de kracht van Pasen bepaalt hoe je in het leven staat, hoe je met mensen omgaat en en hoe wij gemeente zijn. Er zijn genoeg dingen te bedenken die zwaar zijn, ingewikkeld zijn of ons zorgen baren. In privé omstandigheden of in de kerkelijke situatie. Maar de Heer leeft! Er zijn allerlei storingen en remmingen, niet in de laatste plaats door onze eigen schuld en zonden. Maar we hebben het Paasfeest gevierd. Het halleluja heeft geklonken in de wereld. En het is niet weggestorven. Niet om problemen te ontkennen of moeilijkheden weg te drukken. Maar om ook daarover het heldere licht van Pasen te laten schijnen. Zodat het feit dat wij een Levende Heer hebben merkbaar wordt. Die blijvende blijdschap willen we zoeken door te luisteren naar de laatste woorden van onze Heiland, die door Matteus worden beschreven.

Jezus zelf houdt onze Paasblijdschap op peil.

- **zijn macht geeft rust**
- **zijn opdracht geeft groei**
- **zijn zegen geeft vertrouwen**

Jezus houdt onze Paasblijdschap op peil. Zijn macht geeft zekerheid.

Als je voor het eerst dit stukje in de bijbel zou lezen, dan krijg je het volgende beeld: Jezus is opgestaan uit de dood. Hij zegt dat Hij de discipelen in Galilea wil ontmoeten. Zij gaan daarheen en komen Hem daar voor het eerst tegen. Jezus spreekt een kort woord. Klaar. Het lijkt alsof dit zich allemaal in één dag heeft afgespeeld. Terwijl we uit andere bijbelboeken weten dat er veertig dagen overheen gegaan zijn. Het lijkt alsof ze hem maar een keer hebben gezien. Terwijl we weten dat ze hem meermalen hebben ontmoet en langere gesprekken hebben gehad. Er wordt ons niets verteld over een afscheid. Terwijl wij weten dat Jezus na deze woorden naar de hemel is gegaan. Voor ons gevoel breekt Matteus zijn evangelie abrupt af. Net als iemand die een spannend verhaal vertelt, maar opeens geen zin meer heeft en de rest in twee zinnen afraffelt.

De korthed van het laatste stuk komt niet, omdat Matteus opeens geen zin meer had. Het geeft aan, dat in het voorgaande alles is verteld wat van belang is. De eerste 27 hoofdstukken bevatten de geschiedenis van Jezus Christus, de zoon van David, de zoon van Abraham, zoals Matteus in het eerste vers schreef. Het is déze Heer die leeft. Wie Hem wil kennen, leert Hem kennen in de geschiedenis van zijn lijden en sterven. Alles wat er rond zijn opstanding is gebeurd, zet daaronder een streep, maar voegt daaraan niets nieuws toe. De eerste lezers zijn christenen geweest: ze wisten uit ervaring dat Jezus leeft. En het zijn christenen met een joodse achtergrond. Met veel kennis van het Oude Testament. Voor de verbinding tussen dat Oude en dat Nieuwe heb je de geschiedenis van Jezus nodig. Daarmee heeft Matteus zijn doel bereikt. Voor zijn lezers is hun geloof en hun kennis bij elkaar gebracht.

Het is goed om in gedachten mee te gaan. Op reis met de elf. Terug naar Galilea, naar de plaats waar ze zoveel van Jezus hadden meegemaakt. Terug omdat Jezus hen terugstuurde. Ze hebben elkaar opgezocht. Ze laten zich graag inschakelen door de Heer. Zijn lijden heeft hen geraakt. Zijn sterven was zo totaal onverwacht. Ze konden het niet plaatsen bij de Messias. Daar zit de twijfel van sommigen. Geen twijfel of Hij echt was opgestaan. Geen twijfel of Hij dezelfde was als toen. Maar wel twijfel over wat er was gebeurd. Waar was het goed voor, dat afschuwelijke lijden en die kruisiging? Is het koninkrijk nu begonnen? Waar merk je dat dan? Het is een inhoudelijke twijfel: ze zien en accepteren Jezus wel, maar snappen niets van de hele geschiedenis. Ze vragen zich af wat de bedoeling is. Wat is er nu veranderd door Jezus' werk?

'Mij is alle macht gegeven in de hemel en op de aarde.' Dat is het woord waar Jezus op zijn discipelen afstapt. Zijn antwoord op onuitgesproken vragen. Het woord waarmee Hij aan alle twijfel een einde maakt. Ook al blijft er veel onbegrijpelijk in Jezus, toch is dit het resultaat ervan. Ook al zijn er vragen en twijfels, hier begint het geloof. 'Alle macht in de hemel en op de aarde.' Hij die het zegt, is degene die dood heeft overwonnen. Terecht bewezen ze hem eer. Die discipelen toen. De discipelen nu.

'Alle macht in hemel en op aarde'. Over welke macht heeft Jezus het eigenlijk? Is dat de macht over koningen en presidenten? Is dat de macht over de natuur en de krachten van de schepping? Is dat de macht over de harten en gedachten van mensen? En wat misschien nog belangrijker is: Wat doet Jezus eigenlijk met die macht? Oké, Hij heeft zelf de dood overwonnen, maar na die eerste keer is het nog niet weer gebeurd, dat mensen opgestaan zijn uit het graf. Goed, Hij heeft zieken genezen en verlamden weer laten lo-

pen. Maar sinds Hij naar de hemel is gegaan, gebeuren zulke wonderen niet in dezelfde mate als Hij ze deed. Om over het verloop van de wereldgeschiedenis maar te zwijgen.

De macht die Jezus hier afkondigt, is een bijzondere macht. Het is de macht van het hemelrijk. Heel het optreden van de Heer Jezus werd gekenmerkt door dat Koninkrijk van God. Steeds vertelde Hij erover. Vooral in Matteus gaat het voortdurend over het Koninkrijk. Het is een verborgen Koninkrijk, niet van deze wereld, zei Jezus. Het is een Koninkrijk, dat niet zo duidelijk zichtbaar is op aarde, omdat de ene mens wel bij dat Koninkrijk hoort, maar zijn buurman misschien niet. Het is een Koninkrijk waar je binnenkomt, als je je door Jezus naar binnen laat brengen en afziet van je eigen krachten. Een Koninkrijk, dat machteloos leek in het lijden van de Koning en dat stukgelopen leek met de dood van de Koning. Maar de opstanding van de Heer geeft aan dat in dit Koninkrijk wel degelijk de overwinning ligt. 'Mij is alle macht gegeven in hemel en op aarde.'

Dat leert ons veel over de macht van onze Heer Jezus Christus. De macht, die Hij nu nog heeft. Daarmee is niet de macht bedoeld, waarmee God alles op aarde instandhoudt en regeert. Jezus heeft de macht van het Koninkrijk. De macht om mensen binnen te brengen in de hemel. De macht om mensen op te nemen in het gezin van God. De macht om zonden te vergeven, zondaars te verzoenen, schuldigen vrij te spreken en gebrokenen te helen. De macht om mensen te beschermen met zijn Geest, te leiden met zijn Woord, te bemoedigen met zijn dienaren, te verbinden in zijn gemeenschap. Jezus heeft alle macht in hemel en op aarde. Niets of niemand kan ons scheiden van Gods liefde.

Wij verstaan onder macht de taal van de spierballen. De macht van de sterkste en van het grootste aantal. De macht van de rijkste en degene met de meeste contacten. Het is de macht van de controle, de macht van de beïnvloeding, de macht om dingen naar je hand te zetten. Daar spelen we allemaal onze spelletjes in. Want iedereen probeert de macht over zijn of haar leven in eigen hand te houden. Je probeert je leven te organiseren, je energie en tijd te controleren en eventuele tegenvallers te manipuleren. Wie dat kan, die heeft macht. En de een heeft meer macht dan de ander.

Dat is niet de macht van het Koninkrijk. Het is niet de macht, die Jezus hier van zichzelf uitspreekt. Als je zoekt naar bewijzen van Jezus' macht, dan moet je een andere bril opzetten. Zie je mensen die God leren kennen? Zie je mensen die bevrijd worden van schuld en slavernij? Zie je mensen die vrede vinden in alle gebrokenheid? Zie je mensen die moed houden, hoe donker hun wereld ook is? Zie je mensen die bidden, hoeveel tegenspraak en spot er ook klinkt? Zie je mensen die hun fouten toegeven, en zich ervan bekeren? Zie je mensen die een gemeenschap vormen, hoe verschillend ze ook zijn? Dan zie je de macht van Jezus in de praktijk!

Die macht van de Heer is hier in de kerkdienst vanmorgen al zichtbaar geworden. Als je er oog voor hebt. Dat we hier bij elkaar zijn als broeders en zusters. Dat hier het woord van Gods genade klinkt. Dat hier een kind al opgenomen wordt in Gods verbond. Als je op zoek gaat naar signalen van de allesomvattende macht van Jezus, let dan niet op de grote dingen, maar doe je ogen open voor de onstuitbare ontwikkeling van Zijn Koninkrijk. Daar wordt zijn macht over hemel en aarde zichtbaar. Om dat Koninkrijk te ontwikkelen, houdt God de wereld nog in stand.

Drie weken geleden vierden we feest: Jezus Christus heeft de dood overwonnen. Die blijdschap geeft ons leven blijvend glans. Hij heeft alle macht in hemel en op aarde. De macht van het hemelrijk. Dat is een macht inclusief lijden en problemen. De macht is gevestigd aan een kruis. Maar wel een macht die twijfel wegneemt. Een macht die vertrouwen wekt en blijdschap geeft. Het koninkrijk ontwikkeld zich. Onstuitbaar.

Jezus houdt onze Paasblijdschap op peil. Zijn opdracht geeft groei.

Douwe Egberts is overgenomen door een Duitse investeerder. De HEMA is eigendom van een Brits bedrijf. Een Nederlands telecombedrijf doet een overname in Hongkong. Ik begrijp niet zoveel van de hogere bedrijfskunde, maar de bedoeling zal zijn dat dat het voor doorgaande groei van een bedrijf op een gegeven moment noodzakelijk is om internationaal te gaan. Daarbij gaat het ook nogal eens mis. Want je moet wel gevoel hebben voor de economie en cultuur in het nieuwe land.

Jezus geeft het startschot voor de internationalisering van de kerk. Niet door nood gedwongen. Het heil van God heeft altijd power gehad voor de hele mensheid. Maar het moest wachten tot de situatie er klaar voor was. Dat is de strekking van zijn opdracht aan zijn volgelingen om alle volken tot zijn discipelen te maken. Er waren eerder wel een paar niet-joden geweest die zich bij de Heer hadden aangesloten. Maar het waren uitzonderingen. Nu gaan de grenzen open. De apostelen moeten gaan reizen, de hele wereld door. Om uit alle volken mensen bij Christus te brengen. Ze hoeven niet eerst jood te worden, er wordt een nieuwe eenheid gecreëerd, een nieuw volk: christenen. Een opdracht. De grote opdracht. Waar de kerk van leeft. Waar de gemeente voor bestaat.

In de weken die vooraf gingen aan de kruisiging van Jezus, ging Hij langzaam maar zeker steeds dichterbij Jeruzalem. Daar lag het brandpunt van zijn opdracht, daar klopte het hart van Gods volk. Maar na zijn opstanding leidt Hij zijn discipelen in no time weer uit Jeruzalem, terug naar Galilea. En Galilea wordt de springplank voor de hele wereld. Eens had God aan Abraham beloofd, dat alle volken van de wereld in Hem gezegend zouden worden. Jezus maakt er nu een opdracht van. Eens profeteerde Jesaja van het heil voor alle volken. Jezus geeft er nu opdracht toe. 'Maakt hen tot mijn leerlingen, doopt hen en leer hen leven in de stijl van het Koninkrijk.'

De kern van de opdracht van de Heer Jezus is, dat mensen gehoor geven aan zijn onderwijs. Dat mensen zich toevertrouwen aan zijn woorden. Dat mensen gaan leven van zijn beloften. Jezus geeft deze opdracht op de berg, waar Hij eens de bergrede uitsprak. Herinner jij je nog dat bijzondere onderwijs van Jezus, de grondwet voor Gods Koninkrijk. Dat begon met de geluksbeloften, de zaligsprekingen. Dat evangelie mag nu ook naar de volken. Voor hen gaat het Koninkrijk open. Iedereen moet horen waar de ingang van het hemelrijk is. Wat het leven in de stijl van Gods Koninkrijk betekent. Volg Jezus, vertrouw je aan hem toe, geef gehoor aan zijn onderwijs, wordt een leerling van Hem.

Binnen die opdracht zegt Jezus: 'doopt hen in de naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest'. Daarin klinkt door dat een discipel van Jezus ook bij de Vader behoort en de Heilige Geest ontvangt. Wie Jezus aanvaardt als Verlosser, die krijgt een plaats bij God zelf. Je wordt opgenomen in Gods volk. Dat wordt in de doop duidelijk gemaakt. Voor volwassen mensen die tot geloof komen. En voor hun kinderen, die in de

lichtkring van het hemelrijk geboren worden. Opgenomen in Gods volk en aangenomen tot Gods kind.

Maar de doop is niet het eindpunt. In de opdracht van Jezus niet. De doopopdracht zit ingeklemd tussen het leerling-worden en het onderhouden van Jezus' geboden. De doop heeft een doel. Daarom mag het ook nooit voor ons een eindstadium zijn. Zo van: ik ben gedoopt, een kind van God en dan komt het wel goed met mij. Of voor ouders: Gelukkig, mijn kindje is gedoopt, nu heeft hij het belangrijkste binnen. De doop is een teken van inlijving bij Gods volk. Daarbinnen moet je het leven in de stijl van het Koninkrijk steeds meer leren. De doop is een prikkel om je verder te ontwikkelen. In geloof en in levensstijl. Voor kinderen en jongeren: je bent gedoopt, ga dan ook aan het werk binnen het verbond. Voor ouders: maak er werk van, dat de doop van je kind ook de kans krijgt om tot winst te leiden. Voor pasbekeerden en ervaren gelovigen: laat de doop je stimuleren om verder te komen in het leven voor de Heer Jezus. Voor zoekers en belangstellenden: zoek het onderwijs om ook zelf gedoopt te worden.

Groei is het kernwoord in deze opdracht van de Heer Jezus. Groei in kwantiteit: alle volken. De internationalisering van de kerk. En groei in kwaliteit: het leven naar Jezus' geboden. De heiliging van de christenen. Met Pasen vierden we de doorbraak. Het is een blijvende dynamiek geworden. Leerlingen ontwikkelen zich in het spoor van Jezus. Ze groeien in aantal en in diepgang, in vertrouwen en in radicaliteit. De doop brengt beweging in je leven. De beweging naar buiten: alle mensen uit alle volken. De beweging naar binnen: opgenomen in het nieuwe volk. En de beweging naar boven: steeds dichterbij de Heer zelf. De opdracht geeft groei. Hoe je als gemeente en als christen aan die grote opdracht uitvoering geeft, is een verhaal op zich. Maar die opdracht houdt de beweging in stand. De beweging naar Christus toe. Daarom blijft de blijdschap doorgaan.

Jezus houdt onze Paasblijdschap op peil. Zijn zegen geeft vertrouwen.

Op school werk je in een groepje. Jullie hebben een ingewikkelde opdracht gekregen. Iedereen heeft er wel veel zin in, maar tegelijk weten jullie ook nog niet precies hoe je het moet aanpakken. Dan is het wel handig als de leraar in de buurt blijft. Zodat hij kan volgen wat jullie doen, waar je tegenaan loopt. Zodat hij in de buurt is als je vragen hebt. Jezus heeft een ingewikkelde opdracht gegeven. 'Zorg ervoor dat alle mensen zich aan Mij onderwerpen.' Maar hoe zou dat moeten? Hoe ga je dat aanpakken? Wat een kracht heeft dan het laatste woord: 'Ik ben bij jullie. Tot aan de voltooiing van de wereld.'

Het Matteus-evangelie heeft een open einde. En een sterk slot. Er wordt ons niet verteld dat de Heer naar de hemel is gegaan en afscheid heeft genomen. Maar dat is ook helemaal niet aan de orde. Want Hij is niet verdwenen, Hij leeft! Er is na het beschreven slotwoord geen breuk, maar voortgang. Geen punt, maar een komma. Hij heeft alle macht. Hij roept je tot het Koninkrijk. Voor de eerste lezers van Matteus was dat geen vraag. Zij waren leerlingen geworden en wisten uit ervaring dat Jezus leeft. De groei van de kerk vormt daarvan het bewijs.

Jezus heeft het zelf gezegd: 'Houd dit voor ogen: Ik ben met jullie alle dagen tot aan de voltooiing van deze wereld'. Dat is de belofte die Hij onder de opdrachten legt. Het is de zegen die de uitvoering ervan draagt. Matteus begon zijn bijbelboek met een profetie:

Het kind dat geboren wordt, zal Immanuel heten, wat betekent: God met ons. In het bijbelboek vind je vaker verwijzingen naar die profetie. En hier komt die tot vervulling in deze prachtige toezegging: 'Ik ben met u'. Zo kunnen wij verder. Ongezien maar machtig staat Jezus zijn leerlingen bij. Hij geeft resultaat op hun werk, zodat er steeds meer mensen worden opgenomen in de discipelkring en groeien in geloof en leven. Ouders mogen het zien als het geloof van hun kinderen zich ontwikkelt. Ambtsdragers mogen het opmerken als gemeenteleden groeien in liefde. Christenen mogen het ervaren als ze zien hoe de omgang met de Heer groeit, hoe de uitstraling van hun leven sterker wordt. Ieder die van het evangelie getuigt, met woorden en met daden, vertelt dat de Geest mensen verandert en bij Christus brengt.

Pasen is een feest. God heeft zijn beloften vervuld. De dood is overwonnen. Het nieuwe leven krijgt ruimte. Dat is een blijvende blijdschap. De Opgestane Heer belooft zelf in ons leven aanwezig te zijn en zijn zegen te geven. Hij heeft nieuwe beloften gegeven, die vertrouwen geven. Pasen blijkt geen feest van toen en daar. De lijnen worden doorgetrokken naar het hier en nu. Er zijn genoeg dingen die zorg geven of die je als moeilijkervaart. Maar laat het licht van het Paasfeest er niet door uitdoven. Laat de blijdschap in de Heer je sterk maken. De levende Heer is met je. In je eigen leven. In ons samenleven. In al je taken en relaties. Levend uit de zekerheid door zijn macht, in de groei door zijn opdracht en in het vertrouwen door zijn zegen. Lof zij onze Heer Jezus Christus!

Amen.